

Użytki zielone: czy warto nawozić fosforem z nadmiarem?

Autor: Beata Kozłowska

Data: 1 października 2016

Fosfor jest jednym z tych pierwiastków, których rośliny nie dadzą rady pobrać w całości. Jak więc nawozić fosforem użytki zielone?

– Tylko część fosforu z nawozów mineralnych lub organicznych jest dostępna dla roślin w roku ich zastosowania – mówi Jolanta Klupś, specjalista ds. łąkarstwa [Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego](#) w Poznaniu. – **Reszta fosforu zostaje unieruchomiona w różnorodnych połączeniach.** W glebach łąkowych bogatych w węgiel organiczny, fosfor jest zablokowany głównie w połączeniach organicznych. Stanowią one zapas, z którego korzystają rośliny w miarę nasilania się przemian biochemicznych w glebie.

Tylko część fosforu z nawozów mineralnych lub organicznych jest dostępna dla roślin w roku ich zastosowania.

Jolanta Klupś, specjalista ds. łąkarstwa Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Roślinność użytków zielonych pobiera nieco ponad 50% fosforu wprowadzanego z nawozami.

– Reszta składnika pozostaje w glebie w postaci mniej lub bardziej niedostępnej dla roślin, dlatego zazwyczaj stosuje się dawki wyższe, przekraczające zapotrzebowanie roślin – wyjaśnia pani ekspert. – **Wieloletnie stosowanie nadmiarowego nawożenia korzystnie wpływa na zasobność gleb w fosfor.** W takim przypadku brak stosowania nawozów fosforowych przez rok lub kilka lat, nie powoduje zmniejszenia się plonów.

Ważną korzyścią nadmiarowego nawożenia jest wyraźne zwiększenie wartości fosforu w paszy z użytków zielonych. **Kilkanaście lat temu zawartość 0,6% P₂O₅**

w suchej masie paszy uznawano za bardzo dobrą i próbek paszy o takiej zawartości notowano niewiele.

– Dzisiaj, w licznych próbkach zielonek pobranych z użytków zielonych, znajduje się nawet powyżej 1% P₂O₅ – mówi specjalistka. – **Wydajność mineralizacji substancji organicznych w glebie jest największa wiosną i wtedy uwalniane są znaczne ilości fosforu, który staje się dostępny dla roślin. Dlatego więc nawożenie fosforowe korzystnie jest zastosować dopiero pod 2 pokos lub odrost.**

Duża zawartość fosforu w próbkach roślin i gleb łąkowych podsuwa myśl, czy nie należy ograniczyć nawożenia fosforowego na tego typu użytkach.

Jolanta Klupś, specjalista ds. łąkarstwa Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

Większość fosforanów wapnia, żelaza lub glinu jest trudno rozpuszczalna i nawet gdy występuje w glebie obficie, to ilości fosforu przechodzące do roztworu glebowego w okresie sezonu wegetacyjnego są zbyt małe do pokrycia zapotrzebowania roślin na ten składnik. Innymi słowy – ten fosfor jest trudno dostępny dla roślin. Ale...

– **Duża zawartość fosforu w próbkach roślin i gleb łąkowych podsuwa myśl, czy nie należy ograniczyć nawożenia fosforowego na tego typu użytkach** – mówi Jolanta Klupś. – **Jeśli celem produkcji jest tylko zwiększenie plonu suchej masy roślin, to takie ograniczenie można zastosować.**

*Jednak, **gdy głównym celem produkcji na użytkach zielonych jest nie tylko maksymalizowanie plonu lecz efektywna produkcja zwierzęca, sprawa wygląda inaczej.***

Jak więc nawozić użytki zielone fosforem, by były one jak najlepiej wykorzystane przez [zwierzęta](#)?
O tym – niebawem.